

Yoğun Bakım Ünitesi – Fonksiyonel Durum Skoru (YBÜ-FDS)

Puanlama için Genel Kurallar:

- YBÜ-FDS puanlaması bir hastanın fiziksel performansını derecelendirmek için kullanılmalıdır. Değerlendiren kişi, tıbbi cihazları ve/veya ekipmanları yönetmede ve hasta izleme sistemlerini denetlemede yardımcı olabilir. Değerlendiren kişiden gelen bu gibi yardım, hastanın fiziksel performansını derecelendirirken dikkate alınmamalıdır.
- Aksi belirtilmedikçe YBÜ-FDS puanlaması, verilen her bir görevle hastayı fiziksel olarak destekleyen veya denetleyen yalnızca tek bir değerlendirilen kişiye dayandırılmalıdır (örneğin, ambulasyon ve tekerlekli sandalye mobilitesi için puanlama 2 değerlendirilen kişiye izin verir). YBÜ-FDS puanlaması hastaya yardımcı olan bir “hasta kaldıraç cihazı” kullanılmadan yapılmalıdır.
- Puanlama, testin gerçekleştiği yerdeki seansta yerine getirilen göreve dayandırılmalıdır, değerlendiricinin geçmişte hastanın tamamladığına tanık olduğu göreve veya hastanın görevi gerçekleştirebileceğini öngörmesine dayandırılmamalıdır.

Puanlama için Özel Talimatlar:

Sonraki sayfalardaki her görev için puanı aşağıdaki tabloya aktarın. Her görev için sırasıyla minimum ve maksimum puan 0 ve 7'dir. "Toplam Puan" 1'den 5'e kadar olan maddelerin toplamıdır ve sırasıyla minimum ve maksimum, 0 ve 35'tir.

Görev/görevler zayıflıktan başka herhangi bir nedenden dolayı (örneğin, hasta değerlendirmeyi reddettiyse veya hastanın tıbbi ekipmanı görevin performansını engelliyorsa) gerçekleştirilmezse, puanlamak için aşağıdaki yöntemi kullanın:

1. Bu gibi sebeplerle 2 ve daha az görev gerçekleştirilmezse, eksik kalan 1 veya 2 görevin puanlanması için kalan tamamlanmış maddelerin ortalama puanını kullanın.
2. Bu gibi sebeplerle 2'den fazla görev gerçekleştirilmezse, yalnızca tamamlanmış görevler puanlanabilir ve toplam YBÜ-FDS puanı hesaplanamaz.

Görev	Puan
1. Dönme	
2. Sırtüstünden oturmaya gelme	
3. Oturmadan ayağa kalkma	
4. Yatak kenarında oturma	
5. Yürüme	
TOPLAM PUAN (puanların toplamı)	

Dr. Fzt. Buse Özcan Kahraman, Dr. Fzt. İsmail Özsoy, Dr. Fzt. Turhan Kahraman...Dr. Fzt. Stephanie Hiser, Dr. Fzt. Jennifer Zanni, Dr. Dale M. Needham ve Johns Hopkins University Outcomes After Critical Illness & Surgery (OACIS) Group tarafından yaratılan bu eser, Alıntı-GayriTicari-Türetilemez 4.0 Uluslararası lisansı ile lisanslanmıştır. Bu lisansın bir kopyasını görüntülemek için <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.tr> adresini ziyaret edin.

Yoğun Bakım Ünitesi – Fonksiyonel Durum Skoru (YBÜ-FDS)

Tanımlar

1. Dönme

Hasta yatak içinde dönmek için yardıma ihtiyaç duyar mı?

[Test Notu: Yatağı hastanın güvenliğinin elverdiği mümkün olan en düz pozisyona getirin]

Hayır:

- Hasta yatak kenarını ya da herhangi bir nesneyi çekmeden kendi kendine dönebiliyor mu? Evetse, 7 puan.
- Hasta yatak kenarını ya da herhangi bir nesneyi çekerek kendi kendine dönebiliyor mu? Evetse, 6 puan.

Evet:

- Hasta dönebilmek için ipucuna ya da yönlendirmeye ihtiyaç duyar mı (hasta eğer gerekirse yatak kenarını ya da herhangi bir nesneyi çekebilir)? Evetse, 5 puan.
- Hasta dönebilmek için minimum yardıma ihtiyaç duyar mı (hasta işin %75'ini veya daha fazlasını kendi yapar)? Evetse, 4 puan.
- Hasta dönebilmek için orta düzeyde yardıma ihtiyaç duyar mı (hasta işin %26-74'ünü kendi yapar)? Evetse, 3 puan.
- Hasta dönebilmek için maksimum yardıma ihtiyaç duyar mı (hasta işin %25'ini veya daha azını kendi yapar)? Evetse, 2 puan.
- Hasta tamamen bağımlı mı veya dönmeye yardımcı olamıyor mu (dönme gerçekleştirilir ancak hasta dönmeye hiç yardımcı olamaz)? Evetse, 1 puan.
- Hasta güçsüzlük nedeniyle dönme görevini denemiyor veya tamamlayamıyor mu? Evetse, 0 puan.
- Görev/görevler zayıflıktan başka herhangi bir sebepten dolayı gerçekleştirilmediyse (örneğin, hasta değerlendirmeyi reddettiyse veya hastanın tıbbi ekipmanı görevin performansını engelliyorsa), o zaman puanlama yapmayın.

Dr. Fzt. Buse Özcan Kahraman, Dr. Fzt. İsmail Özsoy, Dr. Fzt. Turhan Kahraman...Dr. Fzt. Stephanie Hiser, Dr. Fzt. Jennifer Zanni, Dr. Dale M. Needham ve Johns Hopkins University Outcomes After Critical Illness & Surgery (OACIS) Group tarafından yaratılan bu eser, Alıntı-GayriTicari-Türetilemez 4.0 Uluslararası lisansı ile lisanslanmıştır. Bu lisansın bir kopyasını görüntülemek için <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.tr> adresini ziyaret edin.

Yoğun Bakım Ünitesi – Fonksiyonel Durum Skoru (YBÜ-FDS)

2. Sırtüstünden oturmaya gelme

Hasta sırtüstü pozisyonundan oturmaya gelirken yardıma ihtiyaç duyar mı?

[Test Notu: Yatağı hastanın güvenliğinin elverdiği mümkün olan en düz pozisyona getirin]

Hayır:

- Hasta yatak kenarını ya da herhangi bir nesneyi yardım için çekmeden kendi kendine sırtüstü yatış pozisyonundan oturmaya gelebiliyor mu? Evetse, 7 puan.
- Hasta yatak kenarını ya da herhangi bir nesneyi yardım için çekerek kendi kendine sırtüstü yatış pozisyonundan oturmaya gelebiliyor mu? Evetse, 6 puan.

Evet:

- Hasta sırtüstü yatış pozisyonundan oturmaya gelebilmek için ipucuna ya da yönlendirmeye ihtiyaç duyar mı (hasta eğer gerekirse yatak kenarını ya da herhangi bir nesneyi çekebilir)? Evetse, 5 puan.
- Hasta sırtüstü yatış pozisyonundan oturmaya gelebilmek için minimum yardıma ihtiyaç duyar mı (hasta işin %75'ini veya daha fazlasını kendi yapar)? Evetse, 4 puan.
- Hasta sırtüstü yatış pozisyonundan oturmaya gelebilmek için orta düzeyde yardıma ihtiyaç duyar mı (hasta işin %26-74'ünü kendi yapar)? Evetse, 3 puan.
- Hasta sırtüstü yatış pozisyonundan oturmaya gelebilmek için maksimum yardıma ihtiyaç duyar mı (hasta işin %25'ini veya daha azını kendi yapar)? Evetse, 2 puan.
- Hasta tamamen bağımlı mı veya sırtüstü yatış pozisyonundan oturmaya gelmeye yardımcı olamıyor mu (sırtüstünden oturmaya gelme transferi gerçekleştirilir ancak hasta hiç yardımcı olamaz)? Evetse, 1 puan.
- Hasta güçsüzlük nedeniyle sırtüstü yatış pozisyonundan oturmaya gelme görevini denemiyor veya tamamlayamıyor mu? Evetse, 0 puan.
- Görev/görevler zayıflıktan başka herhangi bir sebepten dolayı gerçekleştirilmediyse (örneğin, hasta değerlendirmeyi reddettiyse veya hastanın tıbbi ekipmanı görevin performansını engelliyorsa), o zaman puanlama yapmayın.

Dr. Fzt. Buse Özcan Kahraman, Dr. Fzt. İsmail Özsoy, Dr. Fzt. Turhan Kahraman...Dr. Fzt. Stephanie Hiser, Dr. Fzt. Jennifer Zanni, Dr. Dale M. Needham ve Johns Hopkins University Outcomes After Critical Illness & Surgery (OACIS) Group tarafından yaratılan bu eser, Alıntı-GayriTicari-Türetilemez 4.0 Uluslararası lisansı ile lisanslanmıştır. Bu lisansın bir kopyasını görüntülemek için <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.tr> adresini ziyaret edin.

Yoğun Bakım Ünitesi – Fonksiyonel Durum Skoru (YBÜ-FDS)

3. Oturmadan ayağa kalkma

Hasta oturma pozisyonundan ayağa kalkarken yardıma ihtiyaç duyar mı?

[Test Notu: Yatak, sandalye vb. makul ve alışlagelmiş yükseklikteki herhangi bir yüzeyden transfer gerçekleştirilebilir.]

Hayır:

- Hasta yatak kenarını, sandalye kolçağını ya da herhangi bir nesneyi yardım için çekmeden ya da itmeden kendi kendine oturma pozisyonundan ayağa kalkabiliyor mu? Evetse, 7 puan.
- Hasta yatak kenarını, sandalye kolçağını ya da herhangi bir nesneyi çekerek ya da iterek oturma pozisyonundan ayağa kalkabiliyor mu? Evetse, 6 puan.

Evet:

- Hasta oturma pozisyonundan ayağa kalkabilmek için ipucuna ya da yönlendirmeye ihtiyaç duyar mı, yardım almadan gerçekleştirebilir (hasta eğer gerekirse yatak kenarını, sandalye kolçağını ya da herhangi bir nesneyi yardım için kullanabilir)? Evetse, 5 puan.
- Hasta oturma pozisyonundan ayağa kalkabilmek için minimum yardıma ihtiyaç duyar mı (hasta işin %75'ini veya daha fazlasını kendi yapar)? Eğer gerekirse hasta sandalye kolçağını kullanabilir. Evetse, 4 puan.
- Hasta oturma pozisyonundan ayağa kalkabilmek için orta düzeyde yardıma ihtiyaç duyar mı (hasta işin %26-74'ünü kendi yapar)? Evetse, 3 puan.
- Hasta oturma pozisyonundan ayağa kalkabilmek için maksimum yardıma ihtiyaç duyar mı (hasta işin %25'ini veya daha azını kendi yapar)? Evetse, 2 puan.
- Hasta tamamen bağımlı mı veya oturma pozisyonundan ayağa kalkmaya yardımcı olamıyor mu (oturmadan ayağa kalkma transferi gerçekleştirilir ancak hasta hiç yardımcı olamaz)? Evetse, 1 puan.
- Hasta güçsüzlük nedeniyle oturma pozisyonundan ayağa kalkma görevini denemiyor veya tamamlayamıyor mu? Evetse, 0 puan.
- Görev/görevler zayıflıktan başka herhangi bir sebepten dolayı gerçekleştirilmediyse (örneğin, hasta değerlendirmeyi reddettiyse veya hastanın tıbbi ekipmanı görevin performansını engelliyorsa), o zaman puanlama yapmayın.

Dr. Fzt. Buse Özcan Kahraman, Dr. Fzt. İsmail Özsoy, Dr. Fzt. Turhan Kahraman...Dr. Fzt. Stephanie Hiser, Dr. Fzt. Jennifer Zanni, Dr. Dale M. Needham ve Johns Hopkins University Outcomes After Critical Illness & Surgery (OACIS) Group tarafından yaratılan bu eser, Alıntı-GayriTicari-Türetilemez 4.0 Uluslararası lisansı ile lisanslanmıştır. Bu lisansın bir kopyasını görüntülemek için <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.tr> adresini ziyaret edin.

Yoğun Bakım Ünitesi – Fonksiyonel Durum Skoru (YBÜ-FDS)

4. Yatak kenarında oturma:

Hasta yatak kenarında oturmak için yardıma ihtiyaç duyar mı?

[Test Notu: Bu görev için herhangi bir zaman gereksinimi yoktur.]

Hayır:

- Hasta destek için ellerini kullanmadan ve yatak kenarını tutmadan ya da başka bir nesne kullanmadan yatak kenarında kendi kendine oturabiliyor mu? Evetse, 7 puan.
- Hasta yatak kenarında otururken dengesini sağlamak için elini/ellerini ya da yatak kenarını kullanmaya ihtiyaç duyar mı? Evetse, 6 puan.

Evet:

- Hasta yatak kenarında oturabilmek için ipucuna ya da yönlendirmeye ihtiyaç duyar mı, yardım almadan gerçekleştirebilir (hasta eğer gerekirse denge için elini kullanabilir)? Evetse, 5 puan.
- Hasta yatak kenarında oturabilmek için minimum yardıma ihtiyaç duyar mı (hasta işin %75'ini veya daha fazlasını kendi yapar)? Evetse, 4 puan.
- Hasta yatak kenarında oturabilmek için orta düzeyde yardıma ihtiyaç duyar mı (hasta işin %26-74'ünü kendi yapar)? Evetse, 3 puan.
- Hasta yatak kenarında oturabilmek için maksimum yardıma ihtiyaç duyar mı (hasta işin %25'ini veya daha azını kendi yapar)? Evetse, 2 puan.
- Hasta tamamen bağımlı mı veya yatak kenarında oturmaya yardımcı olamıyor mu (yatak kenarında oturma gerçekleştirilir ancak hasta hiç yardımcı olamaz)? Evetse, 1 puan.
- Hasta güçsüzlük nedeniyle yatak kenarında oturma görevini denemiyor veya tamamlayamıyor mu? Evetse, 0 puan.
- Görev/görevler zayıflıktan başka herhangi bir sebepten dolayı gerçekleştirilmediyse (örneğin, hasta değerlendirmeyi reddettiyse veya hastanın tıbbi ekipmanı görevin performansını engelliyorsa), o zaman puanlama yapmayın.

Dr. Fzt. Buse Özcan Kahraman, Dr. Fzt. İsmail Özsoy, Dr. Fzt. Turhan Kahraman...Dr. Fzt. Stephanie Hiser, Dr. Fzt. Jennifer Zanni, Dr. Dale M. Needham ve Johns Hopkins University Outcomes After Critical Illness & Surgery (OACIS) Group tarafından yaratılan bu eser, Alıntı-GayriTicari-Türetilemez 4.0 Uluslararası lisansı ile lisanslanmıştır. Bu lisansın bir kopyasını görüntülemek için <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.tr> adresini ziyaret edin.

Yoğun Bakım Ünitesi – Fonksiyonel Durum Skoru (YBÜ-FDS)

5. Yürüme

Hasta 45 m yürümek için yardıma ihtiyaç duyar mı?

[Test Notu: Tekerlekli sandalye ile hastanın takip edilmesi veya yürürken tıbbi malzemelerin yönetimine yardımcı olunması, göreve yardımcı olan ikinci kişi gibi kabul edilmemelidir.]

Hayır:

- Hasta baston, yürüteç, koltuk değneği, breys veya protez gibi yardımcı bir cihaz kullanmadan 45 m yürüebilir mi? Evetse, 7 puan.
- Hasta baston, yürüteç, koltuk değneği, breys veya protez gibi yardımcı bir cihaz kullanmaya ihtiyaç duyarak 45 m yürüebilir mi? Evetse, 6 puan.

Evet:

- Hasta fiziksel bir yardım olmadan 45 m yürüyebilmek için yalnızca gözetim veya ipucuna mı ihtiyaç duyar (eğer gerekirse hasta yardımcı cihaz kullanabilir)? Evetse, 5 puan.
- Hasta yalnızca bir kişinin minimum yardımıyla en az 45 m yürüebilir mi (hasta yürüme çabasının %75'ini veya daha fazlasını kendi yapabilir) Evetse, 4 puan.
- Hasta yalnızca bir kişinin orta düzey yardımıyla en az 45 m yürüebilir mi (hasta yürüme çabasının %50-74'ünü kendi yapabilir) Evetse, 3 puan.
- Hasta yalnızca bir kişinin yardımıyla en az 15 m yürüebilir mi? Evetse, 2 puan.
- Hasta bir kişi yardımıyla 15 m den daha az yürüebilir mi veya herhangi bir yürüme mesafesi için iki kişinin fiziksel yardımına ihtiyaç duyar mı? Evetse, 1 puan.
- Hasta güçsüzlük nedeniyle yürüme görevini denemiyor veya tamamlayamıyor mu? Evetse, 0 puan.
- Görev/görevler zayıflıktan başka herhangi bir sebepten dolayı gerçekleştirilmediyse (örneğin, hasta değerlendirmeyi reddettiyse veya hastanın tıbbi ekipmanı görevin performansını engelliyorsa), o zaman puanlama yapmayın.

Dr. Fzt. Buse Özcan Kahraman, Dr. Fzt. İsmail Özsoy, Dr. Fzt. Turhan Kahraman...Dr. Fzt. Stephanie Hiser, Dr. Fzt. Jennifer Zanni, Dr. Dale M. Needham ve Johns Hopkins University Outcomes After Critical Illness & Surgery (OACIS) Group tarafından yaratılan bu eser, Alıntı-GayriTicari-Türetilemez 4.0 Uluslararası lisansı ile lisanslanmıştır. Bu lisansın bir kopyasını görüntülemek için <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.tr> adresini ziyaret edin.

Yoğun Bakım Ünitesi – Fonksiyonel Durum Skoru (YBÜ-FDS)

Tekerlekli sandalye mobilitesi:

Hasta tekerlekli sandalyeyi düz yüzeylerde 45 m boyunca kullanmak için yardıma ihtiyaç duyar mı?

[Test Notu: Tekerlekli sandalye mobilitesini gerçekleştirirken tıbbi ekipmanların (örneğin, IV bağlantılar, kardiyak monitörizasyon vb.) yönetimine yardımcı olunması ikinci bir kişinin göreve yardımcı gibi görülmemelidir.]

Hayır:

- Hasta, herhangi bir gözetim veya fiziksel yardım almadan güvenli bir şekilde manuel tekerlekli sandalyeyi 45 m itebilir mi? Evetse, 6 puan.

Evet:

- Hasta, fiziksel yardım almadan manuel tekerlekli bir sandalyeyi 45 m güvenli bir şekilde itmek için sadece gözetim ya da ipucuna ihtiyaç duyar mı? Evetse, 5 puan.
- Hasta, sadece ara sıra yalnızca bir kişinin dönmeye ya da eşikleri geçmeye yardımcı gibi minimal fiziksel yardımıyla manuel tekerlekli bir sandalyeyi en az 45 m güvenli bir şekilde itebilir mi (hasta işin %75'ini veya daha fazlasını kendi yapar)? Evetse, 4 puan.
- Hasta, yalnızca bir kişinin orta düzey fiziksel yardımıyla manuel tekerlekli bir sandalyeyi en az 45 m güvenli bir şekilde itebilir mi (hasta işin %50-74'ünü yapabilir)? Evetse, 3 puan.
- Hasta, yalnızca bir kişinin yardımıyla manuel tekerlekli bir sandalyeyi en az 15 m güvenli bir şekilde itebilir mi? Evetse, 2 puan.
- Hasta, bir kişinin yardımıyla manuel tekerlekli bir sandalyeyi 15 m den az güvenli bir şekilde itebilir mi veya herhangi bir tekerlekli sandalye mobilite mesafesi için iki kişinin fiziksel yardımına ihtiyaç duyar mı? Evetse, 1 puan.
- Hasta güçsüzlük nedeniyle yürüme görevini denemiyor veya tamamlayamıyor mu? Evetse, 0 puan.
- Görev/görevler zayıflıktan başka herhangi bir sebepten dolayı gerçekleştirilmediyse (örneğin, hasta değerlendirmeyi reddettiyse veya hastanın tıbbi ekipmanı görevin performansını engelliyorsa), o zaman puanlama yapmayın.

Dr. Fzt. Buse Özcan Kahraman, Dr. Fzt. İsmail Özsoy, Dr. Fzt. Turhan Kahraman...Dr. Fzt. Stephanie Hiser, Dr. Fzt. Jennifer Zanni, Dr. Dale M. Needham ve Johns Hopkins University Outcomes After Critical Illness & Surgery (OACIS) Group tarafından yaratılan bu eser, Alıntı-GayriTicari-Türetilemez 4.0 Uluslararası lisansı ile lisanslanmıştır. Bu lisansın bir kopyasını görüntülemek için <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.tr> adresini ziyaret edin.